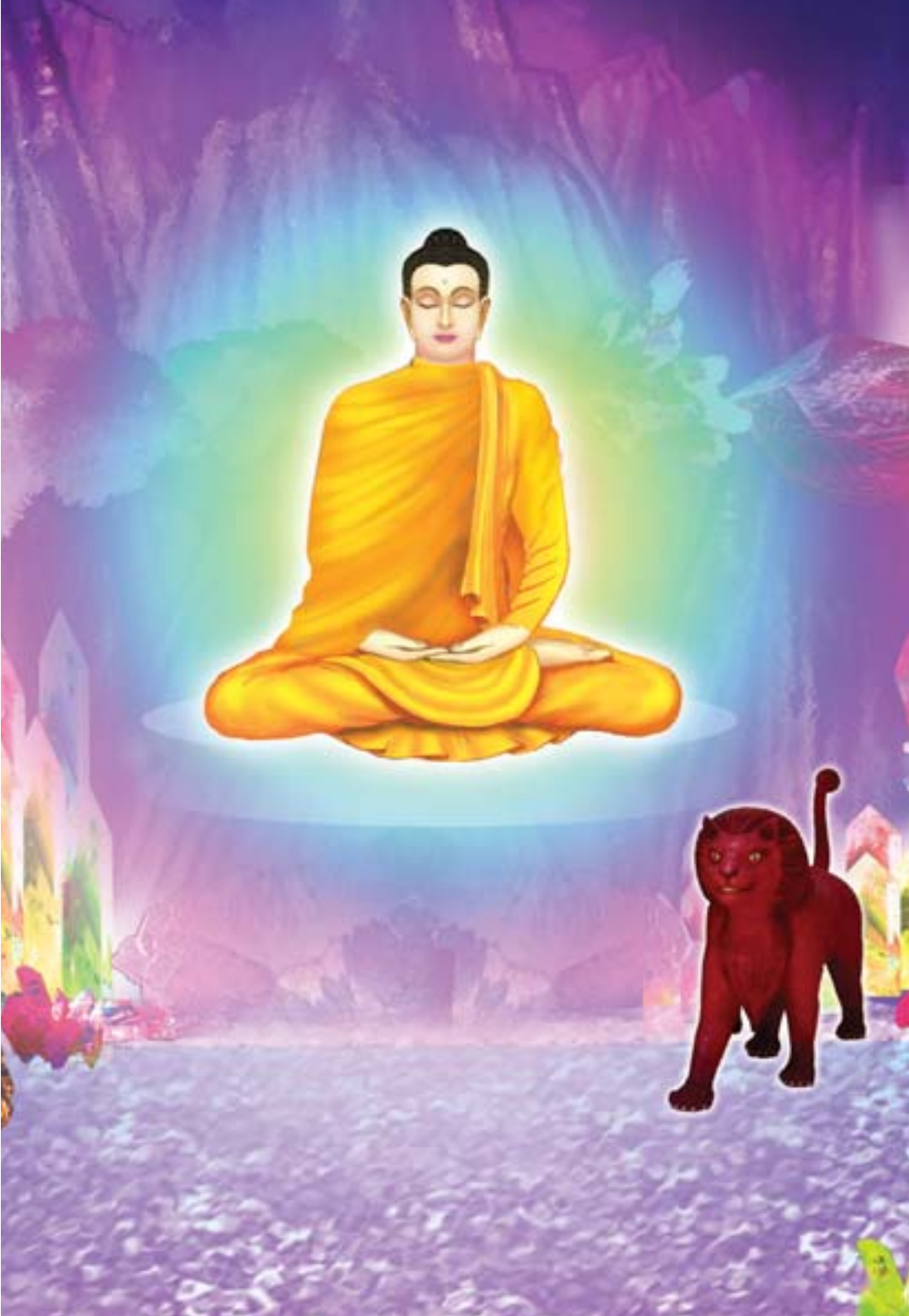

พ ร ะ ปิ ณ โท ส ภ า ร ท ว า ช
เ ถ ร ะ (๑)

เกียรติยศย่อมเจริญแก่ผู้ขยัน
มีสติ มีการทำงานสะอาด ใคร่ครวญแล้วจึงทำ
สำรวมแล้ว เป็นอยู่โดยธรรมและไม่ประมาท

พระปณิธานการทวาทะเถระ(๑)

๑๒๕

มนุษย์ทั้งหลายเมื่อปรารถนาสิ่งหนึ่งประการใดแล้ว หากหมั่นประกอบเหตุแห่งความปรารถนานั้นๆ ด้วยการสร้างความดีสั่งสมบุญบารมี มีการให้ทาน รักษาศีลและเจริญภาวนา ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ ความปรารถนานั้นย่อมเป็นผลสำเร็จอย่างแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าตั้งความปรารถนาในแหล่งแห่งความสำเร็จ คือ ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ความปรารถนาทั้งหมด ก็จะสำเร็จเป็นอัศจรรย์ ดังนั้น ถ้าเราปรารถนาความสุขความสำเร็จในชีวิต ก็ต้องหมั่นเอาใจมาตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“อุฏฐานวโต สติมโต
สุจิตมมสุส นิสมมการิโน
สญญตสุส จ ธมมชีวิโน
อปปมตตสุส ยโสภิตตมตติ

เกียรตียศย่อมเจริญแก่ผู้ขยัน มีสติ มีการงานสะอาด
ใคร่ครวญแล้วจึงทำ สำรวมแล้ว เป็นอยู่โดยธรรมและ
ไม่ประมาท”

เมื่อปรารถนาหรือใฝ่ฝันสิ่งหนึ่งประการใดก็ต้องขยันหมั่น

พระปณิโทลการทวาชเถระ(๑)

๑๓๐

ประกอบเหตุให้บรรลุผลสำเร็จในความปรารถนานั้นๆ อย่า
เพียงแค่วิตติคิดเฉยๆ คิดแล้วถ้าไม่ทำก็เสียเวลา แต่ถ้าทำโดยไม่คิด
ก็เสียหายได้ จะต้องมิตติคอยระมัดระวัง ไม่ประมาทในหน้าที่
การงาน พร้อมกันนี้ก็ให้หมั่นสั่งสมบุญบารมี มีการให้ทาน
รักษาศีลและเจริญภาวนา ประพฤติตามหลักธรรมของพระ-
สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประจำสม่ำเสมอ ความปรารถนาที่ได้ตั้งไว้
และประกอบเหตุไว้อย่างดีแล้ว ลักวันหนึ่งก็จะสัมฤทธิ์ผล วันนี้
ไม่สำเร็จ วันต่อไปก็ต้องสำเร็จ หรือวันข้างหน้า หากยังไม่สำเร็จ
ก็เป็นปีหน้า หรือภพชาติต่อไป สิ่งที่เราปรารถนาไว้ ยังติดแน่น
เป็นผังสำเร็จอยู่ในกลางกายนี้แหละ รอวันเวลา ภพชาติที่
เหมาะสมในการส่งผลเท่านั้น

เหมือนพระปณิโทลการทวาชะผู้เป็นยอดแห่งภิกษุ
ในการบ้นลือสีหนาท เป็นเลิศในการประกาศธรรม ท่านเป็น
ผู้องอาจกล้าหาญ ไม่ครั่นคร้ามต่อที่ประชุมชน ใจของท่าน
เด็ดเดี่ยวมั่นคง ตั้งอยู่ในแหล่งแห่งความบริสุทธิ์ จรดอยู่กลาง
กายธรรมพระอรหัตอยู่ตลอดเวลา *ในอดีตของท่านนั้น ท่านเคย
เกิดในยุคสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ
พระปณิโทลการทวาชะบังเกิดเป็นราชสีห์ อาศัยอยู่ ณ เชิงเขา

พระปณิโทลการทวาชเถระ(๑)

๑๓๑

ในป่าใหญ่ ตอนเข้าตรูพระลัมมาลัมพุทเจ้าทรงตรวจดูสัตว์โลก ด้วยธรรมจักขุ ทรงทอดพระเนตรเห็นพญาราชสีห์ เข้ามาปรากฏในชายพระญาณอันบริสุทธิ จึงเสด็จไปบิณฑบาตในเมืองสาวัตถี หลังจากที่เสวยภัตตาหารเสร็จ ก็เสด็จมายังถ้ำของพญาราชสีห์ซึ่งกำลังออกหาอาหาร แล้วทรงประทับนั่งขัดสมาธิกลางอากาศ เข้านิโรธสมาบัติ รอคอยการกลับมา

พญาราชสีห์ได้เหยื่อและกลับมายังถ้ำ เห็นพระลัมมาลัมพุทเจ้าประทับนั่งเข้านิโรธสมาบัติอยู่ภายในถ้ำ จึงคิดว่า “ในป่าแห่งนี้ ไม่มีสัตว์อื่นที่มีความสามารถจะมานั่งกลางอากาศในที่อยู่ของเราได้ บุรุษนี้ช่างยิ่งใหญ่จริงหนอ มานั่งขัดสมาธิภายในถ้ำของเรา และมีรัศมีกายสว่างไสวแผ่ไปโดยรอบ เราไม่เคยเห็นสิ่งที่น่าอัศจรรย์ถึงเพียงนี้ สงสัยบุรุษนี้คงเป็นยอดมหาบุรุษของโลก” เมื่อคิดดังนั้นแล้ว ก็ออกไปหาดอกไม้ชนิดต่างๆ ทั้งที่เกิดในน้ำและที่เกิดบนบก มาปูลาดเป็นอาสนะดอกไม้ ตั้งแต่พื้นดินวางซ้อนๆ กันขึ้นไป จนถึงที่พระพุทธรองค์ประทับนั่งขัดสมาธิ และยืนอารักขาพระพุทธรองค์อยู่ตรงนั้นด้วยจิตเลื่อมใส จนกระทั่งถึงสว่าง

พอรุ่งเช้าวันใหม่ พญาราชสีห์ก็นำดอกไม้เก่าของเมื่อวานออกไปทิ้ง และหาดอกไม้สดมาปูเป็นอาสนะอีก จัดแจง

พระปิ่นโตกลางทวาชเถระ (๑)

๑๓๒

ปลาตอาสนะถวายพระพุทธเจ้าอย่างนี้อยู่ถึง ๗ วัน โดยที่ตัวเองก็ไม่ออกไปล่าเหยื่อที่ไหนเหมือนกัน มีความปิติและอัมบุญที่ได้อุปัฏฐากพระพุทธเจ้า ในระหว่างที่ทำหน้าที่อารักขาพระพุทธเจ้าอยู่นั้น พญาราชสีห์จะบันลือสีหนาท ๓ เวลา คือ เช้า กลางวันและเย็น เป็นการขับไล่สัตว์ร้ายทั้งหลาย ไม่ให้มารบกวนพระพุทธองค์ การบันลือสีหนาทด้วยจิตที่เสื่อมใสนี้เอง เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ท่าน หลังจากได้บรรลุอรหัตผลแล้ว มักจะบันลือสีหนาทเป็นประจำ ครั้นถึงวันที่ ๗ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงออกจากนิโรธสมบัติ

ในขณะที่พระพุทธองค์ทรงประทับยืนอยู่ที่หน้าประตูถ้ำ พญาราชสีห์และเหล่าบริวาร พร้อมด้วยหมู่สัตว์นานาชนิด ก็กระทำประทักษิณด้วยความเคารพอยู่ถึง ๓ รอบ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงดำริว่า “เพราะอาศัยเหตุเพียงเท่านี้ ก็เพียงพอที่จะเป็นอุปนิสัยให้แก่พญาราชสีห์ต่อไปในอนาคต” แล้วทรงเหาะกลับไปพระวิหารตามเดิม พญาราชสีห์เกิดความปิติมากที่ได้บูชาพระบรมศาสดา จึงนึกถึงบุญนั้นบ่อยๆ เมื่อตายจากภพชาตินั้นแล้ว บุญได้หนุนส่งให้ได้ไปบังเกิดเป็นมนุษย์ คือเกิดในตระกูลของมหาเศรษฐี ในเมืองหงสวดี

ครั้นเจริญวัยแล้ว วันหนึ่งได้มีโอกาสไปวัดพร้อมกับชาว

พระสังฆาธิการแห่งประเทศไทย (๑)

๑๓๓

เมืองหงสวดี ได้ฟังพระธรรมเทศนาจากพระพุทเจ้า ก็ยังบังเกิดความเลื่อมใสหนักขึ้นไปอีก ตอนเป็นพญาราชสีห์นั้น จะทำบุญกุศลอะไรก็ติดๆ ขัดๆ เพราะอรรถภาพของสัตว์เดียรัจฉานมันไม่เหมาะต่อการสร้างบารมี ครั้นได้เป็นมนุษย์จึงสั่งสมบุญอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะได้บำเพ็ญมหาทานบารมีอยู่ตลอด ๗ วัน จากนั้นก็ได้ทำบุญทุกอย่างจนตลอดชีวิตนั้นแหละ ครั้นจะสังขารในภพชาตินั้น ก็เวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภูมิของเทวดา และมนุษย์นับชาติไม่ถ้วน

ต่อมาในสมัยพุทธกาล ท่านก็ได้มาบังเกิดอยู่ในตระกูลของพราหมณ์ในกรุงราชคฤห์ มีชื่อว่าภารทวาชะ เมื่อเติบโตขึ้นได้ศึกษาเล่าเรียนไตรเพทจนแตกฉาน อบรมสั่งสอนมหาชนจนกระทั่งมีลูกศิษย์มากถึง ๕๐๐ คน อยู่มาวันหนึ่ง ท่านได้มีโอกาสฟังพระธรรมเทศนา แล้วเกิดดวงปัญญา และมีความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทองค์ จึงออกบวชบำเพ็ญสมณธรรม จนได้บรรลุปะเป็นพระอรหันต์

ในเวลาที่ท่านบรรลุปะเป็นพระอรหันต์ ท่านเป็นผู้องอาจ แก่กล้าในธรรมอย่างยิ่ง จึงออกจากวิหารนี้ไปสู่วิหารโน้น และไปตามสถานที่ต่างๆ เทียบวันลือลือหนาท คำว่าบันลือลือหนาทในที่นี้ไม่ได้หมายถึงตะโกนเหมือนพญาราชสีห์หรือ

พระปณิธานทูลเกล้าฯ ถวาย (๑)

๑๓๔

แต่กล่าวเสียงดังฟังชัด ก้อง กังวาน เป็นการกล่าวถ้อยคำที่พูดออกมาให้ทุกคนในมหาสมาคมได้ยินทั่วถึง บ่งบอกถึงความเป็นผู้องอาจนั่นเอง แต่ไม่ใช่ลักษณะของคนมีทิฐิมานะหรือหยิ่งยโส ท่านประกาศท่ามกลางมหาสมาคมว่า “ท่านผู้ใดมีความสงสัยในมรรคผล หรือในธรรมอันใด ก็จงถามเราเถิด เราจะช่วยเปิดเผยความกังขาของพวกท่าน”

วันนั้นหมู่ภิกษุสงฆ์ได้สนทนากันถึงเรื่องของพระปณิธานทูลเกล้าฯ ถวายที่บันลือสีหนาทในทันทีที่ตนได้บรรลुพระอรหัต แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ทรงทราบธรรมดาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ จะทรงตำหนิผู้ที่ควรตำหนิและสรรเสริญผู้ที่ควรสรรเสริญ แต่ในขณะนั้น พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญท่านพระปณิธานทูลเกล้าฯ ถวายว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะอินทรีย์ทั้งหลายของปณิธานทูลเกล้าฯ ถวายจะเจริญแล้ว แก่กล้าแล้ว เธอจึงได้พยากรณ์อรหัตผลที่ได้บรรลुว่า ชาตินี้สิ้นแล้ว เราอยู่จบพรหมจรรย์ สิ่งที่เราควรทำเราทำเสร็จแล้ว ไม่มีกิจอื่นเพื่อความเป็นอย่างนี้ อีกต่อไป เมื่อพระองค์ตรัสเสร็จก็ทรงสถาปนาพระปณิธานทูลเกล้าฯ ถวายไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ ผู้เป็นเลิศกว่าภิกษุทั้งหลายในด้านการบันลือสีหนาท

พระปณิโทลการทวาชเถระ(๑)

๑๓๕

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า บุคคลผู้ทำความดีอย่างเต็มที่ เมื่อความดีที่สั่งสมมานับภพนับชาติไม่ถ้วนเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ความปรารถนาของบุคคลนั้นก็ย่อมสัมฤทธิ์ผล เหมือนอย่าง ท่านพระปณิโทลการทวาชะ

ดังนั้น เราจะต้องหมั่นสั่งสมความดีกันให้เต็มที่ ทำความดีอย่าให้บกพร่องกัน หมั่นทำบ่อยๆ ทำทุกวัน และ ทำให้มากยิ่งขึ้น ขึ้นไป ให้เป็นบุญต่อบุญ เพิ่มเติมจนกระทั่งเต็ม เปี่ยมเหมือนพระจันทร์เต็มดวงกลางท้องนภาภาค หรือเหมือน ดวงอาทิตย์ที่สว่างไสวในนภาภาคยามเที่ยงวัน ให้ดวงบุญของเราเป็นดวงบุญที่ใหญ่ครอบฟ้าครอบจักรวาล ถ้าทำได้อย่างนี้ เราจะได้รับแต่ความสมบูรณ์พร้อมในชีวิต จะได้สมบัติทั้งสาม คือรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติและคุณสมบัติที่เลิศที่สุด บริบูรณ์ไปด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มรรคผลนิพพาน ดังนั้นสิ่งที่เรา ปรารถนา ก็อยู่ที่การกระทำของเรา จะทำมากทำน้อยแค่ไหนก็ อยู่ที่ตัวของเราเอง ฉะนั้นเมื่อเรามีโอกาสสั่งสมบุญแล้ว ก็พึง ทำและทำให้เต็มที่ที่สุดความสามารถกันทุกคน

